

Kod ucznia

Liczba punktów

**WOJEWÓDZKI KONKURS GEOGRAFICZNY
DLA UCZNIÓW GIMNAZJÓW
W ROKU SZKOLNYM 2016/2017
STOPIEŃ WOJEWÓDZKI – 07.03.2017r.**

1. Test konkursowy zawiera 35 zadań. Są to zadania zamknięte i otwarte. Na ich rozwiązanie masz 90 minut. Sprawdź, czy test jest kompletny.
2. Zanim udzielisz odpowiedzi, uważnie przeczytaj treść zadania.
3. Wszystkie odpowiedzi czytelnie i wyraźnie wpisuj w wyznaczonych miejscach.
4. Przy rozwiązywaniu zadań zamkniętych wyboru wielokrotnego wybierz jedną, prawidłową odpowiedź i zaznacz ją krzyżykiem, np.:

A

☒

C

D

Jeżeli się pomylił i zechcesz wybrać inną odpowiedź, to złe zaznaczenie otocz kółkiem ☒, po czym skreśl właściwą literę, np.:

A

☒

☒

D

5. W innych zadaniach samodzielnie sformułuj odpowiedź i wpisz ją lub wykonaj zadanie zgodnie z instrukcją zawartą w poleceniu. Przedstaw tok rozumowania prowadzący do wyniku.
6. Test wypełniaj długopisem, nie używaj korektora, ołówka ani gumki. Nie komunikuj się z innymi uczestnikami konkursu.
7. Podczas rozwiązywania zadań możesz korzystać z linijki, kątomierza i kalkulatora.
8. Sprawdź wszystkie odpowiedzi przed oddaniem testu.
9. Nie podpisuj testu, zostanie on zakodowany.
10. Brudnopis, dołączony do testu, nie podlega ocenie.

Zadanie 1. (0-1)

Szerokości geograficzne Polski odpowiadają w przybliżeniu szerokościom geograficznym

- A. południowej Kamczatki.
- B. Niz. Turańskiej.
- C. Niz. Chińskiej.
- D. Niz. Atlantyckiej.

Zadanie 2. (0-1)

Z wymienionych państw większą powierzchnię od Polski posiadają:

- A. Niemcy, Czechy, Białoruś.
- B. Francja, Rosja, Grecja.
- C. Hiszpania, Ukraina, Rosja.
- D. Szwecja, Wielka Brytania, Norwegia.

Zadanie 3. (0-2)

Matematyczny środek Polski znajduje się między Łodzią a Łęczycą, w punkcie o współrzędnych geograficznych $51^{\circ}55' N$ i $19^{\circ}08' E$. Oblicz i podaj odległość matematycznego środka Polski od bieguna północnego. Wynik w kilometrach podaj z dokładnością do jednego miejsca po przecinku.

Obliczenia:

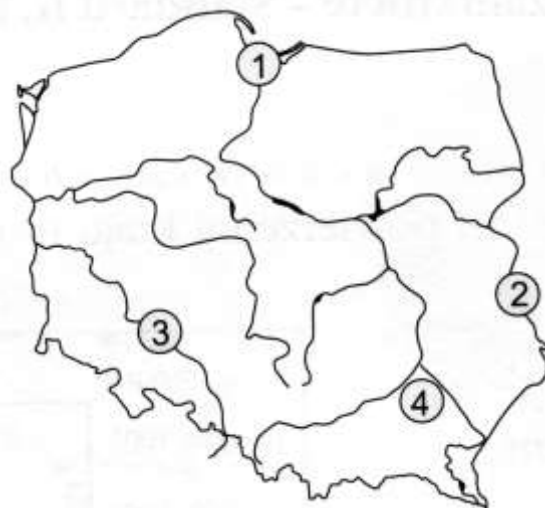
I. (0-1) w stopniach: .....

II. (0-1) w kilometrach: .....

Zadanie 4. (0-1)

Na poniższej mapie zaznaczono cztery wybrane krainy geograficzne. Są to:

- A. Żuławy Wiślane (1), Wyż. Lubelska (2), Niz. Śląska (3), Bieszczady (4).
- B. Żuławy Wiślane (1), Polesie Lubelskie (2), Niz. Śląska (3), Kotlina Sandomierska (4).
- C. Pobrzeże Słowińskie (1), Wyż. Lubelska (2), Niz. Wielkopolska (3), Pogórze Karpackie (4).
- D. Pobrzeże Słowińskie (1), Polesie Lubelskie (2), Niz. Śląska (3), Kotlina Sandomierska (4).

Zadanie 5. (0-1)

Obszar Polski nie należy do zlewiska Morza

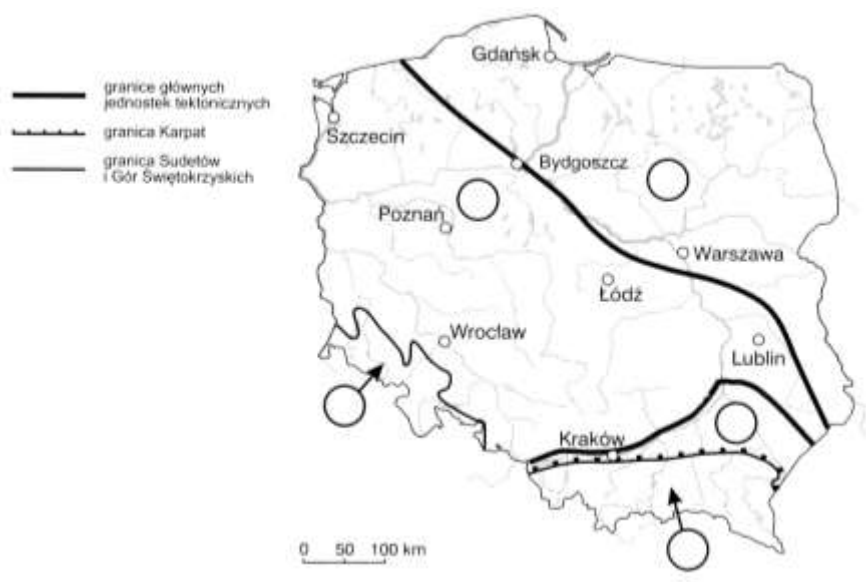
- A. Bałtyckiego.
- B. Białego.
- C. Czarnego.
- D. Północnego.

Zadanie 6. (0-1)

W swojej przeszłości geologicznej obszar, na którym znajduje się dziś Polska, był zalewany przez morza. Zaznacz zestaw skał, których powstanie wiąże się z obecnością morza na obszarze naszego kraju.

- A. wapień, sól kamienna, granit
- B. węgiel kamienny, węgiel brunatny, sól kamienna
- C. granit, bazalt, wapień
- D. wapień, piaskowiec, sól kamienna

Zadanie 7. (0-2)

Wpisz w odpowiednie kółka na mapie cyfry oznaczające następujące jednostki tektoniczne Polski:

- 1- platforma prekambryjska
- 2- platforma paleozoiczna
- 3- obszar fałdowań hercyńskich
- 4- obszar fałdowań alpejskich
- 5- zapadlisko przedkarpackie

Zadanie 8. (0-2)

Obok każdego regionu wymienionego w tabeli wpisz nazwę najwyższego szczytu.

Obszar	Najwyższy szczyt	Wysokość (m n.p.m.)
Tatry Polskie		2499
Sudety		1602
Góry Świętokrzyskie		612
Pojezierze Kaszubskie		329

Zadanie 9. (0-2)

W tabeli przedstawiono średnie miesięczne temperatury powietrza i sumy opadów atmosferycznych zarejestrowane w trzech stacjach meteorologicznych. Rozmieszczenie stacji przedstawia mapa. Przeanalizuj dane i uzupełnij poniższe zdania.

Nr stacji		Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1.	temp. °C	-4,9	-4,1	-0,7	5,7	12,7	15,6	17,9	16,0	12,0	6,4	0,9	-2,9
	opady mm	38	31	33	47	52	83	87	92	47	48	47	44
2.	temp. °C	-7,1	-7,1	-5,3	-1,8	3,4	6,2	8,3	7,7	5,0	1,0	-3,2	-6,0
	opady mm	78	62	66	80	100	128	150	125	108	97	79	95
3.	temp. °C	-0,9	-0,1	3,0	7,5	12,8	16,2	18,3	16,9	13,6	8,5	3,5	0,5
	opady mm	44	31	36	37	44	52	77	64	46	43	39	48

Stacja 1. to .....
 Stacja 2. to .....
 Stacja 3. to .....

Zadanie 10. (0-2)

Wymienionym regionom (miejscom) oznaczonym literami A-D przyporządkuj średnie roczne sumy opadów atmosferycznych, wpisując litery a-d w odpowiednie miejsca w tabeli.

A. okolice jeziora Gopło	a) ponad 900 mm
B. Śnieżka	b) blisko 500 mm
C. Kasprowy Wierch	c) ponad 1470 mm
D. Góry Świętokrzyskie	d) ponad 1900 mm

A	B	C	D

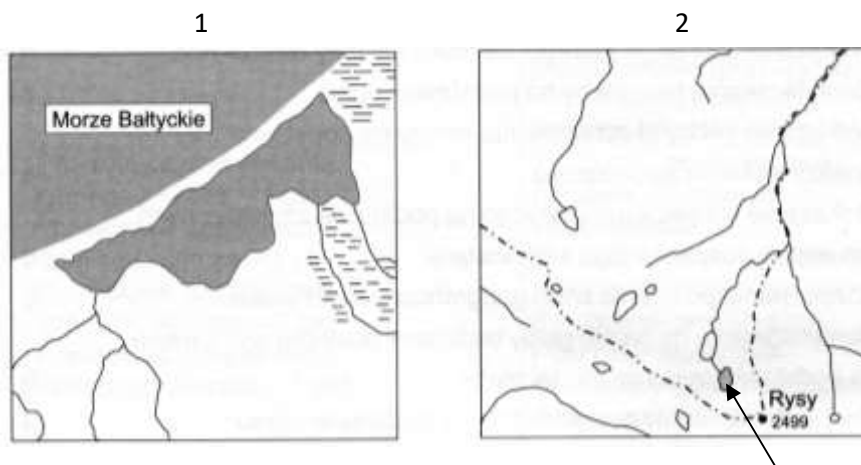
Zadanie 11. (0-1)

Kanał Gliwicki poprzez Odrę umożliwia transport do portu w Szczecinie

- A. węgla kamiennego z Niziny Śląskiej.
- B. ropy naftowej z Wyżyny Śląskiej.
- C. węgla brunatnego z Wyżyny Lubelskiej.
- D. węgla kamiennego z Wyżyny Śląskiej.

Zadanie 12. (0-2)

Rysunki przedstawiają wybrane jeziora różnych typów. Przeanalizuj je, a następnie uzupełnij tabelę. Wykorzystaj poniższe podpowiedzi.

L.p.	Nazwa jeziora	Geneza	Typ jeziora
1.		Powstało z części zatoki morskiej przez odcięcie jej od morza mierzeją.	
2.		Wody jeziora wypełniają zagłębienie w kształcie kotła, utworzone w wyniku erozyjnej działalności lodowców górskich.	

Nazwa jeziora: *Morskie Oko, Jamno, Dąbie, Czarny Staw, Drawsko.*

Typ jeziora: *deltowe, cyrkowe, rynnowe, sztuczne, przybrzeżne, morenowe, wytopiskowe.*

Zadanie 13. (0-2)

Parkom narodowym przyporządkuj charakterystyczne dla nich obiekty przyrodnicze.

- 1 – Biebrzański PN - .....
- 2 – Bieszczadzki PN - .....
- 3 – PN Gór Stołowych - .....
- 4 – Słowiński PN - .....
- 5 – Woliński PN - .....

Obiekty przyrodnicze: *ruchome wydmy, Połonina Caryńska, najwyższe w Polsce wybrzeże klifowe, Czerwone Bagno, Błędne Skały.*

Zadanie 14. (0-1)

Wymień dwie przyczyny degradacji wód Morza Bałtyckiego.

— .....

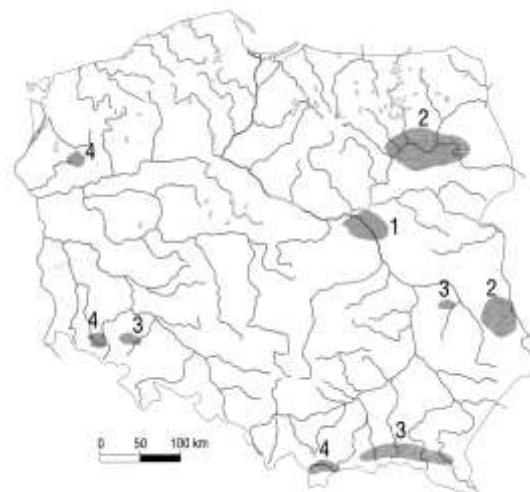
.....

— .....

.....

Zadanie 15. (0-2)

Na mapie konturowej Polski zaznaczono cyframi miejsca występowania wód podziemnych i bagien.

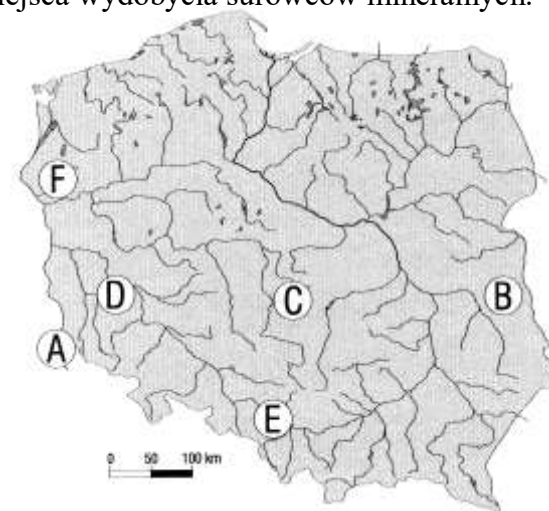

Uzupełnij tabelę, wpisując właściwą cyfrę przy podanym rodzaju wód.

Rodzaj wód	Wody artezyjskie	Wody mineralne	Wody termalne	Bagna
Cyfra na mapie				

Zadanie 16. (0-2)

Na mapie oznaczono miejsca wydobywania surowców mineralnych.

Oceń, który układ poprawnie obrazuje zależność: oznaczenie literowe na mapie – miejsce wydobywania surowca – nazwa wydobywanego surowca. Wstaw znak „X” we właściwe miejsce w tabeli.

„P” oznacza, że układ jest prawdziwy, „F” – że błędnie obrazuje zachodzące zależności.

		P	F
1.	A – Zagłębie Turoszowskie – węgiel brunatny		
2.	B – Zagłębie Tarnobrzeskie – siarka		
3.	C – Inowrocław – sól kamienna		
4.	D – Okręg Lubiąsko – Głogowski – rudy miedzi		
5.	E – Zagłębie Dolnośląskie – węgiel kamienny		
6.	F – Barnówko – ropa naftowa		

Zadanie 17. (0-1)

Na zamieszczonej obok mapie Polski przedstawiono

- A. główne obszary uprawy żyta i ziemniaków.
- B. główne obszary uprawy roślin pastewnych.
- C. rejony o najlepszych warunkach naturalnych do rozwoju rolnictwa.
- D. główne kompleksy leśne.

Zadanie 18. (0-1)

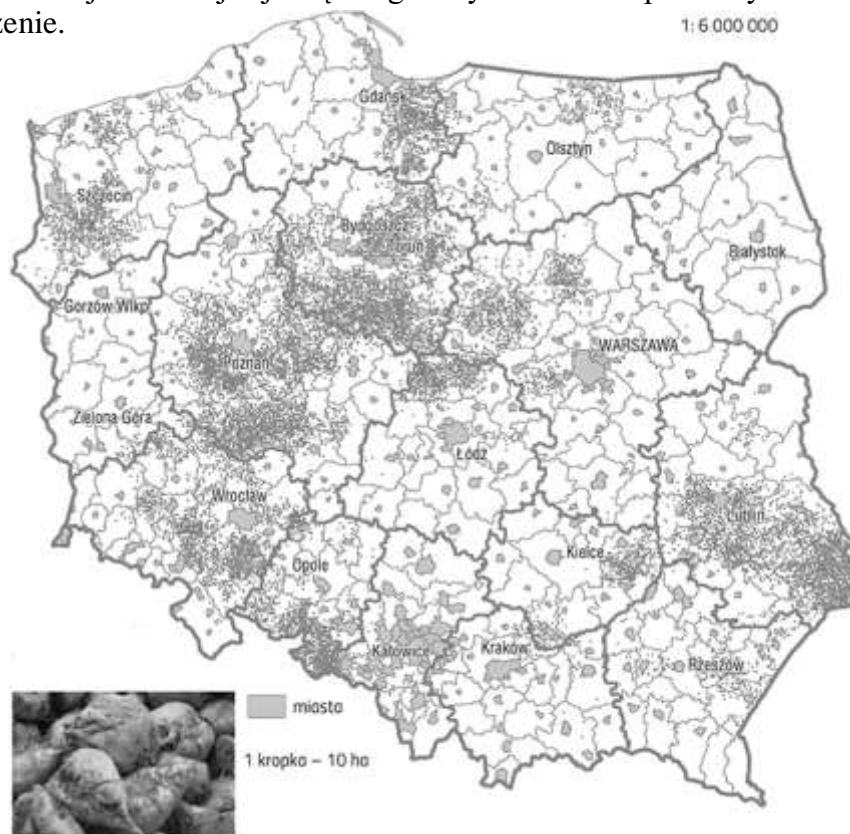
W celu uzyskania prawdziwych informacji skreśl błędne określenie i uzupełnij zdanie.

Pogłowie koni w polskich gospodarstwach w ostatnich 20 latach *wzrasta* / *maleje*. Taki stan wynika z tego, że .....

.....

Zadanie 19. (0-1)

Poniższa ilustracja obrazuje jedną z głównych roślin uprawianych w Polsce oraz jej rozmieszczenie.

Rośliną tą jest

- A. burak pastewny.
- B. burak cukrowy.
- C. ziemniak.
- D. seler.

Zadanie 20. (0-1)

W całej Polsce w strukturze użytkowania gruntów na potrzeby rolnictwa przeważają

- A. grunty orne.
- B. sady.
- C. łąki.
- D. pastwiska.

Zadanie 21. (0-1)

Parki narodowe w Polsce nie występują na obszarze pasa rzeźby

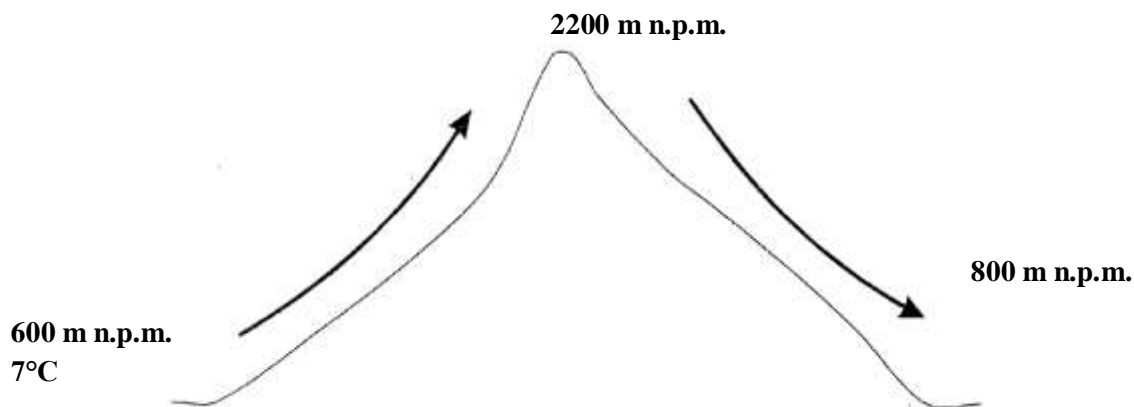
- A. pobraży.
- B. nizin środkowopolskich.
- C. wyżyn.
- D. kotlin podkarpackich.

Zadanie 22. (0-2)

Oblicz wartość temperatury powietrza na szczycie i u podnóża góry po stronie zawietrznej na wysokości 800 m n.p.m. Wykorzystaj poniższe informacje.

Wilgotne powietrze wznosi się po stoku dowietrznym i ochładza średnio o $0,6^{\circ}\text{C} / 100\text{ m}$.

Po stronie zawietrznej powietrze przemieszcza się w dół i ogrzewa średnio o $1^{\circ}\text{C} / 100\text{ m}$.

Obliczenia:

Odpowiedź:

Wartość temperatury na szczycie: .....

Wartość temperatury u podnóża góry po stronie zawietrznej na wysokości 800 m n.p.m. ....

Zadanie 23. (0-1)

Piętra/piętro roślinne występujące w Tatrach, ale niewystępujące w Sudetach to

- A. piętro turni, hal, kosodrzewiny i lasów iglastych.
- B. piętro turni, hal i kosodrzewiny.
- C. piętro turni i hal.
- D. piętro turni.

Zadanie 24. (0-1)

Ułóż we właściwej kolejności fazy urbanizacji. Zaczynij od fazy najwcześniejszej.

1- reurbanizacja,   2 - urbanizacja wstępna,   3 - dezurbanizacja,   4- suburbanizacja

.....   —————>   .....   —————>   .....   —————>   .....

Zadanie 25. (0-1)

Skreśl niewłaściwe określenia, tak aby otrzymane zdania były prawdziwe.

- 1. W Polsce *jest jedno miasto / są dwa miasta* liczące powyżej 1 mln mieszkańców.
- 2. Największe skupisko miast w naszym kraju występuje na *Nizinie / Wyżynie Śląskiej*.
- 3. Warszawa jest aglomeracją *monocentryczną / policentryczną*.

Zadanie 26. (0-2)

W mieście X, liczącym 25 tys. mieszkańców w ciągu roku zaszły następujące zmiany ludnościowe:

- urodziło się 225 żywych noworodków,
- zmarło 230 mieszkańców miasta,
- wyjechało na stałe z miasta 35 osób,
- przybyło na stałe do miasta 50 osób.

Oblicz przyrost rzeczywisty w tym mieście.

Obliczenia:

Odpowiedź: .....

.....

Zadanie 27. (0-2)

Podaj nazwy województw, w których leżą wymienione miasta.

- 1. Zamość, Chełm, Puławy .....
- 2. Jelenia Góra, Wałbrzych, Legnica .....
- 3. Toruń, Włocławek, Grudziądz .....
- 4. Nowy Sącz, Nowy Targ, Bochnia .....

Zadanie 28. (0-1)

Określ prawdziwość poniższych zdań. Przy zdaniach prawdziwych wstaw literę **P**, a przy fałszywych literę **F**.

1. Najwięcej elektrowni ciepłych wykorzystujących do produkcji energii węgiel brunatny jest na Wyżynie Śląskiej i Wyżynie Lubelskiej. ....
2. W Polsce do produkcji energii elektrycznej wykorzystuje się głównie nieodnawialne źródła energii. ....
3. W górach i na wyżynach są najlepsze warunki do budowy elektrowni wiatrowych, ponieważ wiatr wieje tam nieustannie. ....

Zadanie 29. (0-2)

Uzupełnij tabelę, wpisując przy opisach właściwe nazwy województw i ich stolicy oraz numery, którymi oznaczono województwa na mapie.

Numer	Charakterystyka województwa	Nazwa województwa	Stolica
	Na jego terenie znajdują się największe jeziora polodowcowe w Polsce.		
	Największą atrakcją tego województwa są Bieszczady.		
	Na zachodzie graniczy z Niemcami a na południu z Czechami.		

Zadanie 30. (0-1)

Kierowca podróżujący samochodem z Pruszkowa do Poznania, jedzie autostradą

- A. A1.   B. A2.   C. A4.   D. A8.

Zadanie 31. (0-1)

Podaj dwa przykłady problemów, z którymi boryka się transport samochodowy w Polsce.

— .....

.....

— .....

.....

Zadanie 32. (0-1)

Formują się po mniej lub bardziej gwałtownych ulewach, trwają stosunkowo krótko i osiągają wysoką rzędną przepływu kulminacyjnego, niekiedy mają charakter wezbrań błyskawicznych.

Powyższy opis przedstawia wezbrania

- A. deszczowe nawalne.
- B. deszczowe rozlewne.
- C. zatorowe śryżowe.
- D. sztormowe.

Zadanie 33. (0-1)

Które z przedstawionych na zdjęciach atrakcji turystycznych Polski może oglądać turysta podróżujący Wisłą. Podaj odpowiednie numery rysunków spośród podanych.

Odpowiedź: .....

Zadanie 34. (0-2)

Na podstawie opisu rozpoznaj zwierzęta występujące na Podlasiu i wpisz ich nazwy w wyznaczonych miejscach.

1. To największy z europejskich kotowatych. U nas to wyjątkowo rzadki, chroniony drapieżnik. W Polsce oprócz Podlasia, występuje tylko w górach i na Mazurach. Zamieszkuje stare drzewostany o gęstym podszycie. Ten kot prowadzi samotniczy, nocny tryb życia. Jego pokarm stanowią przede wszystkim drobne gryzonie i ptaki, ale zdarza mu się upolować nawet sarnę lub młodego jelenia czy dzika.

.....

2. Jest największym ssakiem w Polsce i w Europie. Wyginął na wolności na początku XX w. Gatunek ten został jednak uratowany przed całkowitym wyginięciem dzięki zwierzętom hodowanym w niewoli. Dziś prawie połowa wszystkich osobników pochodzi od populacji białowieskiej. Chociaż nadal jest gatunkiem zagrożonym, to u nas jego populacja na wolności powoli rośnie.

.....

3. Występuje na północy Europy i w północnej Azji. Jest największym ssakiem z rodziny jeleniowatych żyjącym w Polsce. Jest dość rzadkim gatunkiem na obszarze całego kraju. Swoją ostoję ma jednak w północno-wschodnim regionie naszego państwa. Od pozostałej zwierzyny płowej wyróżniają go wyjątkowo długie nogi oraz charakterystyczne poziome, a nie jak u innych zwierząt pionowe – poroże.

.....

4. Jest największym europejskim gryzoniem. Kiedyś zamieszkiwał znaczną część Europy i Azji środkowej, jednak nieustanne polowania na to zwierzę przyczyniły się do wytępienia go ze znacznego obszaru jego bytowania. Obecnie, dzięki ochronie, na niektórych terenach jest gatunkiem pospolitym.

.....

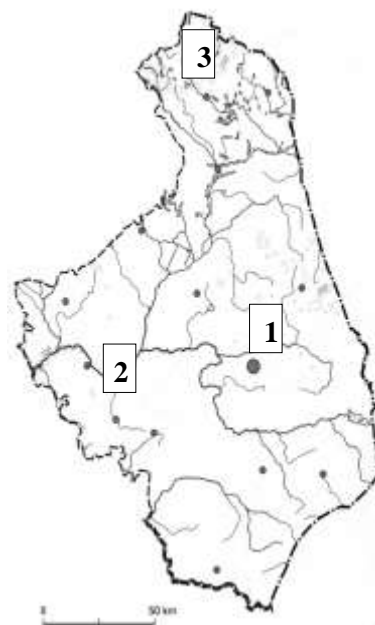
Zadanie 35. (0-2)

I. (0-1) Na mapie województwa podlaskiego zaznaczono cyframi położenie parków krajobrazowych. Rozpoznaj je i wpisz ich nazwy.

1 – .....

2 – .....

3 – .....

II. (0-1) W którym z parków krajobrazowych zaznaczonych na powyższej mapie:

- można podziwiać unikatowy krajobraz polodowcowy ukształtowany przez najmłodsze zlodowacenie z wysoczyznami morenowymi i dolinami rzecznyymi;
- jedną z głównych rzek jest Szeszupa;
- dużym zainteresowaniem cieszą się wzniesienia stanowiące idealne punkty widokowe: Góra Leszczynowa, Góra Zamkowa, Góra Kościelna i Góra Cisowa;
- znajdują się wspaniałe zabytki historyczne, np.: grodzisko obronne Jaćwingów, świątynia staroobrzędowców pochodząca z końca XIX wieku;
- utworzona została „Zielona Szkoła w Turtulu” przy siedzibie tego parku?

Odpowiedź: .....

Brudnopis (nie jest oceniany)